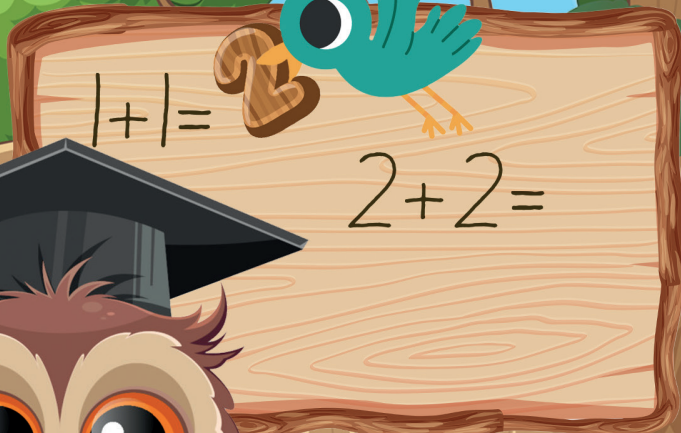

Віра ЛИТВИНОВА

МАТЕМАТИКА

частина 3

Навчальний посібник
для осіб з особливими
освітніми потребами (Н 91)

клас

Віра Литвинова

МАТЕМАТИКА

навчальний посібник для осіб з особливими
освітніми потребами (Н91)
1 клас (у 3-х частинах)

Частина 3

Схвалено для використання в освітньому процесі

ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ
Київ – 2024

УДК 51*кл1(075.2.056.263)

Л62

Схвалено для використання в освітньому процесі

(протокол від 22 березня 2024р. №3 засідання експертної комісії
зі спеціальної педагогіки,
номер у Каталогі надання грифів навчальній
літературі
та навчальним програмам 6.0014-2024)

*Видано за рахунок державних коштів.
Продаж заборонено*

Умовні позначення

– подумай та дай відповідь на запитання;

– виконай завдання;

– запам'ятай.

Литвинова В.В.

Л62 Математика: навчальний посібник для осіб з особливими освітніми потребами (Н91) 1 клас (у 3-х частинах), частина 3 — Київ : ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ», 2024. — 80 с: іл.

ISBN 978-617-8449-16-2

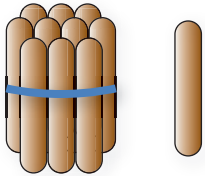
© Литвинова В., 2024

© ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ», 2024

оригінал-макет, художнє оформлення, 2024

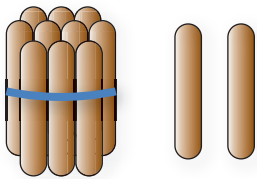
Другий десяток

Усна і письмова нумерація чисел

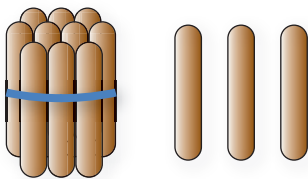
$$10 + 1 = 11$$

одинадцять

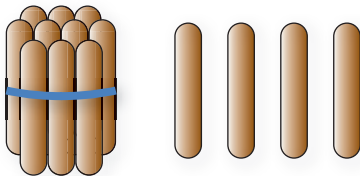
$$10 + 2 = 12$$

дванадцять

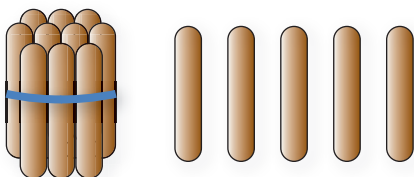
$$10 + 3 = 13$$

тринадцять

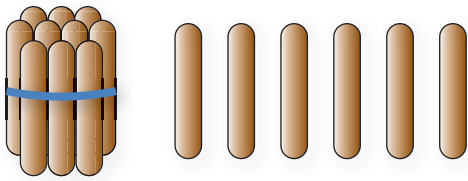
$$10 + 4 = 14$$

чотирнадцять

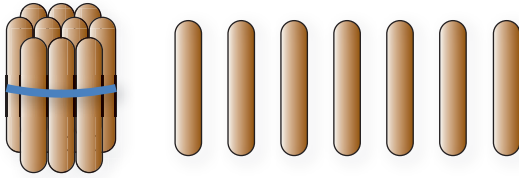
$$10 + 5 = 15$$

п'ятнадцять

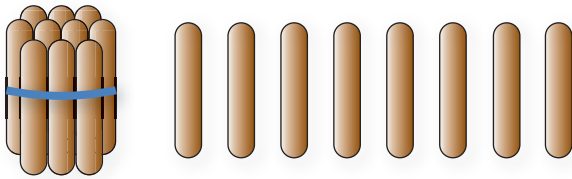
$$10 + 6 = 16$$

шістнадцять

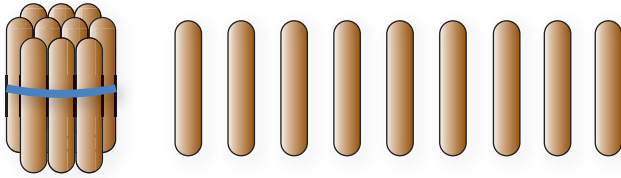
$$10 + 7 = 17$$

сімнадцять

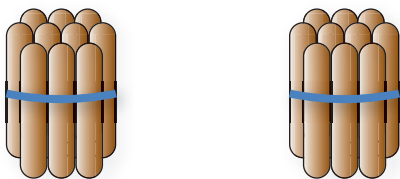
$$10 + 8 = 18$$

вісімнадцять

$$10 + 9 = 19$$

дев'ятнадцять

$$10 + 10 = 20$$

двадцять

Назви (усно, дактильно) по черзі всі числа від 10 до 20.

Полічи та запиши цифри і їх назви.

10 – десять,

15 – п’ятнадцять,

11 – одиннадцять,

16 – шістнадцять,

12 – дванадцять,

17 – сімнадцять,

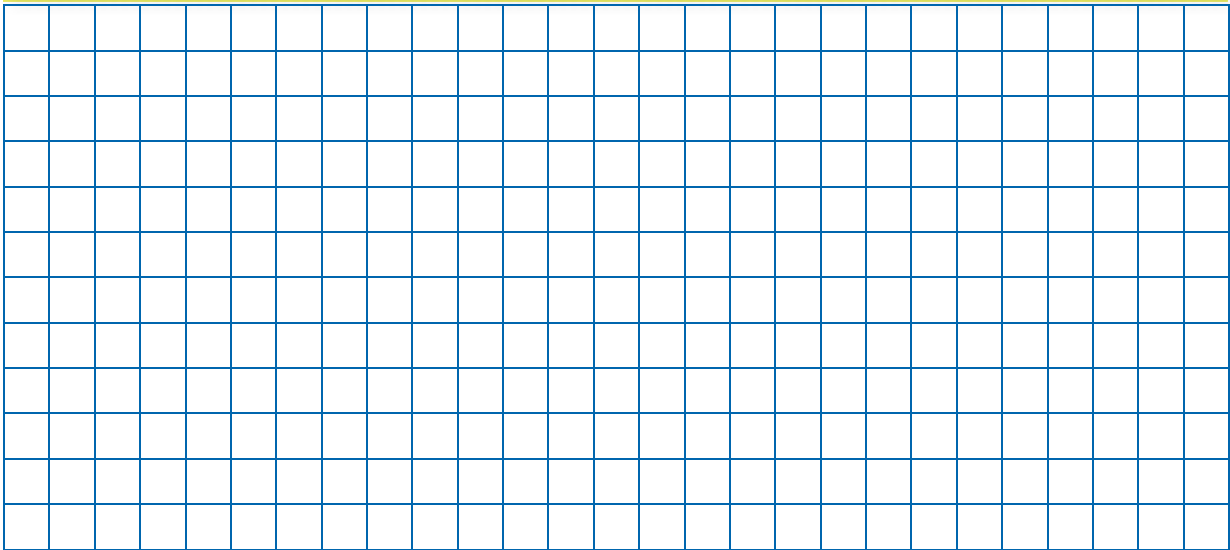
13 – тринадцять,

18 – вісімнадцять,

14 – чотирнадцять,

19 – дев’ятнадцять,

20 – двадцять.

Називай числа усно, допомагай собі дактилем.

10 – .....

14 – ... надцять,

18 – ... надцять,

11 – ... надцять,

15 – ... надцять,

19 – ... надцять,

12 – ... надцять,

16 – ... надцять,

20 – ... дцять.

13 – ... надцять,

17 – ... надцять,

Запиши числа за порядком.

6, 11, 3, 8, 15, 4, 13, 20, 18, 10, 5.

Розв'яжи (обчисли) вирази.

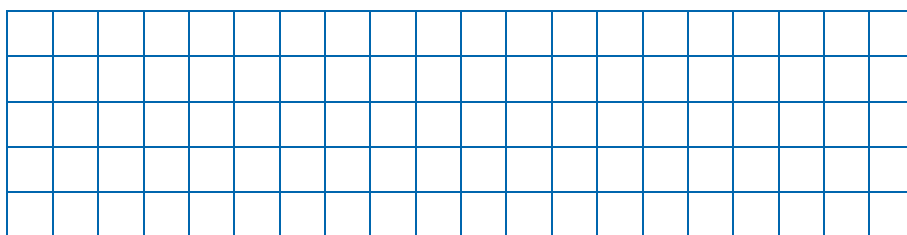
$10 + 1 = \square$ $10 + 2 = \square$ $10 + 3 = \square$

$10 + 6 = \square$ $10 + 7 = \square$ $10 + 8 = \square$

Розв'яжи задачу.

Катруся спекла 9 пиріжків. 4 пиріжки були з яблуками, а всі інші з вишнями. Скільки пиріжків було з вишнями?

Лічи сам(а) прямо: від 10 до 20.

Лічи обернено: від 10 до 1.

Лічи обернено: від 20 до 10.

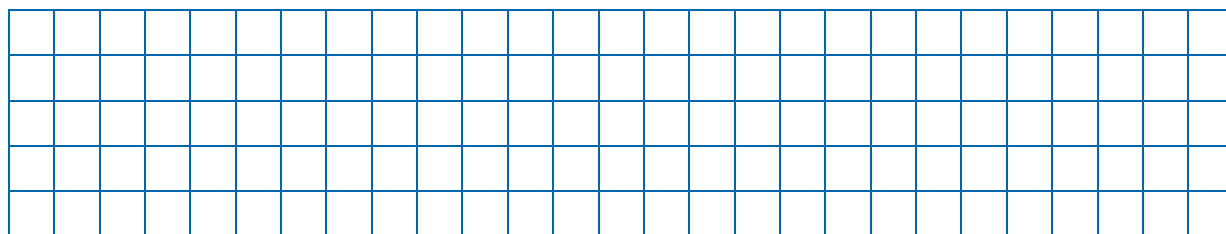
Постав правильно знаки: $>$, $<$, $=$.

$3 \square 7$; $9 \square 9$; $14 \square 2$; $15 \square 15$; $7 \square 15$;

$12 \square 8$, $10 \square 11$, $17 \square 17$.

Накресли великий квадрат, менший квадрат і найменший квадрат. Полічи, скільки клітинок займає одна сторона кожного квадрата.

Склад чисел від 11 до 20

Число	Десятки	Одиниці
11	1	1
12	1	2
13	1	3
14	1	4
15	1	5
16	1	6
17	1	7
18	1	8
19	1	9
20	2	0

Розв'яжи (обчисли) вирази.

$5 + 2 = \square$ $10 + 4 = \square$ $11 + 3 = \square$ $15 + 5 = \square$

$3 + 4 = \square$ $13 + 2 = \square$ $12 + 4 = \square$ $17 + 2 = \square$

$7 + 2 = \square$ $10 + 7 = \square$ $16 + 1 = \square$ $13 + 3 = \square$

Склади вирази за запитаннями, обчисли і запиши їх.

В тижні 7 днів, з них 5 днів робочих.

Скільки вихідних днів у тижні?

Скільки вихідних днів у двох тижнях?

Скільки робочих днів у двох тижнях?

Розглянь таблицю додавання і віднімання чисел.

Поясни, або покажи, як потрібно знаходити суму або різницю двох чисел в таблиці?

$$2 + 7 = 9 \quad 9 - 6 = 3$$

+	+1	+2	+3	+4	+5	+6	+7	+8	+9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
-	-1	-2	-3	-4	-5	-6	-7	-8	-9

Запиши пропущені числа. Правильно читай числа, уважно слухай, як ти їх читаєш.

Наприклад: $13 = 1 \text{ дес. і } 3 \text{ од.}; 13 = 10 + 3$

$$11 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$$

$$17 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$$

$$11 = \square + \square$$

$$17 = \square + \square$$

$$12 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$$

$$18 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$$

$$12 = \square + \square$$

$$18 = \square + \square$$

$$14 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$$

$$19 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$$

$$14 = \square + \square$$

$$19 = \square + \square$$

$$15 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$$

$$20 = \square \text{ дес. } \square$$

$$15 = \square + \square$$

$$20 = \square + \square$$

Розв'яжи задачу.

Що у лісі так гримить?

Робить вулики ведмідь.

Він зробив їх тільки 7,

на 2 менше ніж хотів.

Скільки вуликів хотів

зробити ведмідь?

Виконай завдання.

Запиши число 20 двома однаковими числами.

Запиши число 15 трьома однаковими числами.

Запиши числа 12 та 17 будь-якими числами.

Обчисли вирази.

$4 + 6 = \square$ $10 + 5 = \square$ $8 + 2 = \square$ $10 - 5 = \square$

$10 + 1 = \square$ $15 + 5 = \square$ $10 + 7 = \square$ $15 - 5 = \square$

$5 + 5 = \square$ $10 - 5 = \square$ $4 + 5 = \square$ $10 + 3 = \square$

Запиши скільки десятків і скільки одиниць у
числах: 14, 18, 12, 16, 20, 17, 11, 15, 19.

Наприклад: 14 = 1 дес. і 4 од.

Виконай завдання.

Накресли прямокутник.

Квадрат накресли більший за прямокутник.

Трикутник накресли найбільший.

Під прямокутником накресли коло.

Справа від кола накресли багатокутник.

Виконай завдання.

Запиши числа: 4, 10, 20 двома однаковими числами.

Запиши числа: 9, 15 трьома однаковими числами.

Додай числа так, щоб у сумі одержати число 20.

20	14	18		5		12	
	6		17		13		9

Склади задачі за короткими записами, розв’яжи і запиши їх.

1. Червоних рибок – 12.
Жовтих рибок – 7.
Разом –?

2. Одне тістечко – 20 грн.
Одна цукерка – 2 грн.
На скільки дорожче – ?

Пригадай, як називаються ці геометричні фігури.

Порівняй числа та постав знаки: $>$, $<$, $=$.

14 17; 16 19; 15 15; 1 0; 16 3

Обчисли вирази.

$$\begin{array}{cccc} 13 + 2 = \square & 10 - 3 = \square & 3 + 13 = \square & 15 - 3 = \square \\ 14 + 3 = \square & 18 - 6 = \square & 5 + 15 = \square & 19 - 4 = \square \\ 16 + 4 = \square & 17 - 2 = \square & 4 + 14 = \square & 16 - 2 = \square \end{array}$$

Склади і розв'яжи задачі.

$$\square - \square = \square$$

$$\square + \square = \square$$

Обчисли вирази.

$$\begin{array}{cccc} 17 - 5 = \square & 12 + 3 = \square & 14 - 4 = \square & 10 + 7 = \square \\ 20 - 4 = \square & 14 + 2 = \square & 20 - 5 = \square & 12 + 3 = \square \\ 15 - 5 = \square & 19 + 0 = \square & 18 - 3 = \square & 15 + 5 = \square \end{array}$$

Розв'яжи задачу.

Василькові 14 років, а його сестричка Маринка на 3 роки менша. Скільки років Маринці?

Додавання і віднімання чисел групами

Обчисли вирази.

$3 + 3 + 2 = \square$

$4 + 3 + 2 = \square$

$5 - 2 - 1 = \square$

$2 + 6 + 1 = \square$

$6 - 2 - 1 = \square$

$4 - 1 - 1 = \square$

$5 + 1 + 3 = \square$

$6 - 4 - 1 = \square$

$8 - 4 - 3 = \square$

Розв'яжи задачу.

У Мишка було 11 синіх кубиків, 4 жовті і 5 червоних.

Скільки всього кубиків було у Мишка?

Пригадай, як можна назвати ці геометричні фігури?

Полічи і запиши, скільки кутів в кожному з цих багатокутників?

Накресли: 2 різні трикутника, 2 різні чотирикутника, круг.

Скажи, яка з геометричних фігур не має кутів?

Віднімання чисел частинами

 Уважно розглянь обчислення виразу.

$$\begin{array}{r} 17 - 5 = 12 \\ \swarrow \searrow \\ 10 \quad 7 \end{array} \qquad 7 - 5 + 10 = 12$$

- 1) Розкладемо **17** на два доданки (десятки і одиниці) **10 і 7**.
Отримаємо приклад $10 + 7$.
- 2) Від одиниць (зменшуваного) **7** віднімемо від'ємник **5**
Отримаємо приклад $7 - 5 = 2$
- 3) Зробимо останнє обчислення $7 - 5 + 10 = 12$

$$\begin{array}{r} 17 - 5 = 12 \\ \swarrow \searrow \\ 10 \quad 7 \end{array} \qquad 7 - 5 + 10 = 12$$

 Уважно розглянь, поміркуй і розкажи, як зроблено обчислення цього виразу.

$$\begin{array}{r} 19 - 12 = 7 \\ \swarrow \searrow \quad \swarrow \searrow \\ 10 \quad 9 \quad 10 \quad 2 \end{array} \qquad \begin{array}{l} 10 - 10 = 0 \\ 9 - 2 = 7 \\ 0 + 7 = 7 \end{array}$$

 Обчисли вирази.

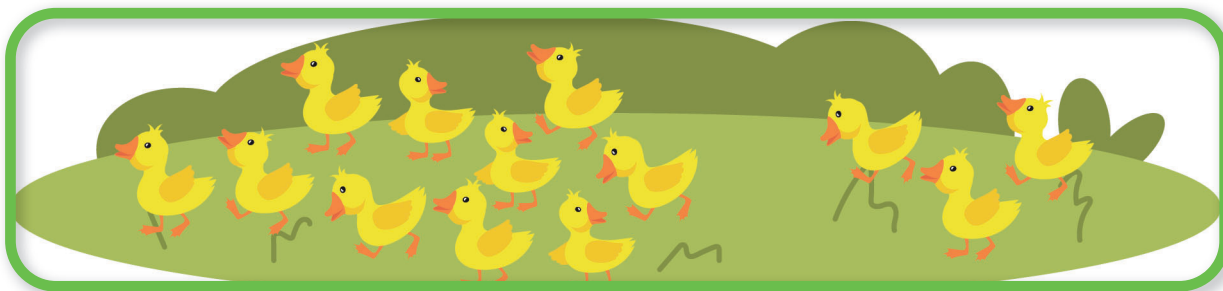
$$\begin{array}{l} 14 + 2 = \square \quad 17 - 4 = \square \quad 11 + 8 = \square \quad 18 - 5 = \square \\ 13 + 5 = \square \quad 13 - 11 = \square \quad 15 + 5 = \square \quad 20 - 10 = \square \end{array}$$

 Лічи і запам'ятовуй.

Лічи по 3: від 3 до 9, від 12 до 18.

3, 6, 9; 12, 15, 18.

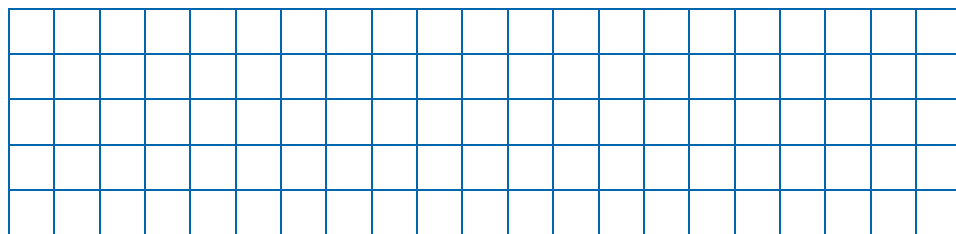
Розв'яжи задачу усно.

На лужку бігали качки. 10 качок бігли попереду і 3 – бігли позаду. Скільки всього бігало качок?

Розв'яжи задачу в 1 дію.

У Світланки була синя стрічка довжиною 15 см. Спочатку Світланка відрізала від неї 5 см, а потім ще 4 см. Якої довжини залишилася стрічка у Світланки?

Виконай завдання.

Виріж два однакові квадрати. Склей кожний квадрат однією стороною з іншим.

Яку геометричну фігуру ти отримав(ла)?

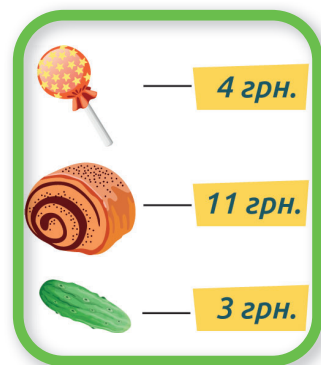
Виконай завдання, застосовуй усну мову.

Лічи прямо: від 5 до 15; від 10 до 20.

Розв'яжи задачу в 1 дію.

В магазині дядя Коля купив цукерку за 4 грн., булочку за 11 грн. і огірок за 3 грн. Скільки всього грошей витратив дядя Коля у магазині?

Обчисли вирази.

$$17 - 3 - 4 = \square \quad 6 + 4 + 8 = \square \quad 12 + 3 + 4 = \square$$

$$10 + 5 + 3 = \square \quad 19 - 2 - 5 = \square \quad 8 + 2 + 7 = \square$$

$$13 - 3 - 5 = \square \quad 12 + 4 + 0 = \square \quad 17 - 5 - 0 = \square$$

Розв'яжи задачу.

У Ярослава в коробці було 20 цукерок. Ярослав сам з'їв 3 цукерки і дав Саші 4 цукерки. Скільки цукерок залишилось у Ярослава в коробці?

Пригадай правило додавання чисел.

Обчисли вирази.

$$5 + 2 = \square \quad 10 + 8 = \square \quad 6 + 3 = \square \quad 17 + 3 = \square$$

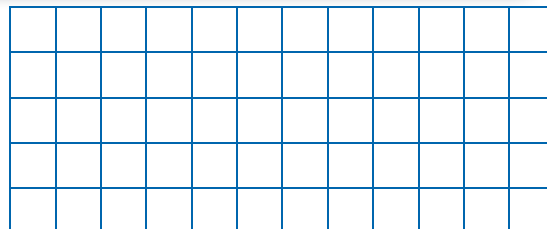
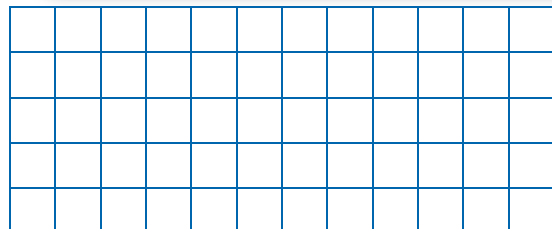
$$7 - 5 = \square \quad 18 - 10 = \square \quad 9 - 6 = \square \quad 20 - 17 = \square$$

$$7 - 2 = \square \quad 18 - 8 = \square \quad 9 - 3 = \square \quad 20 - 3 = \square$$

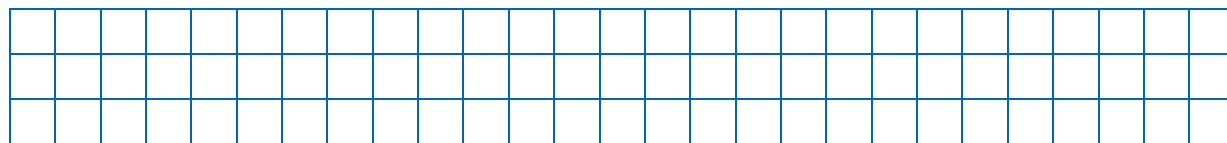

Склади і розв'яжи задачі за малюнками і даними числами.

 <p style="text-align: center;">11 і 8</p>	 <p style="text-align: center;">10 і 7</p>
--	---

Зроби перевірку обчислень цих задач.

Виконай завдання. Вимовляй слова правильно, допомагай собі дактилем.

Лічи по 2 від 2 до 10.

Лічи обернено: від 10 до 2; від 20 до 12.

У важно розглянь ці вирази.

$$9 - 6 = 3$$

$$6 + 3 = 9$$

$$9 - 3 = 6$$

Дія віднімання перевіряється діями додавання або віднімання.

Щоб перевірити дію віднімання, потрібно:

- 1) до різниці додати від’ємник. Якщо дістанемо зменшуване, то обчислення правильне;
- 2) від зменшуваного відняти різницю. Якщо дістанемо від’ємник, то обчислення правильне.

Перевір правильність обчислення.

$$15 - 3 = 12$$

$$18 - 4 = 14$$

$$20 - 5 = 15$$

$$12 + 3 = \square$$

$$14 + 4 = \square$$

$$15 + 5 = \square$$

$$15 - 12 = \square$$

$$18 - 14 = \square$$

$$20 - 15 = \square$$

Склади вирази, обчисли їх та перевір.

Перший доданок 4, другий доданок 3.

Перший доданок 12, другий доданок 6.

Перший доданок 8, другий доданок 10.

Перший доданок 3, другий доданок 17.

Дай відповіді на запитання.

На скільки число 17 більше від числа 10? Більше на

На скільки число 18 більше від числа 7? Більше на

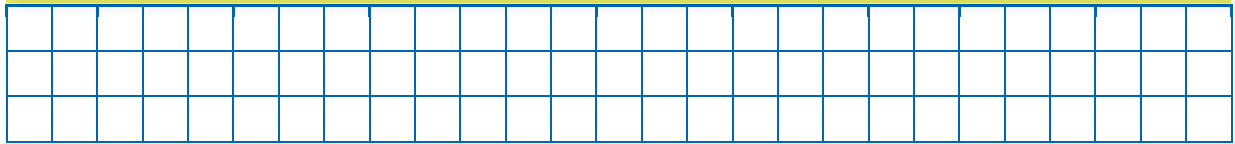
На скільки число 11 менше від числа 16? Менше на

На скільки число 6 менше від числа 9? Менше на

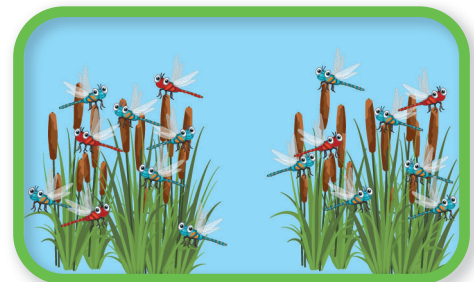
Склади і обчисли вирази. $20 -$ (письмово); $10 +$
і $0 +$ (усно)

$20 -$ <ul style="list-style-type: none"> ↗ 3 ↗ 7 → 5 ↘ 2 ↘ 8 	$10 +$ <ul style="list-style-type: none"> ↗ 2 ↗ 9 → 6 ↘ 4 ↘ 7 	$0 +$ <ul style="list-style-type: none"> ↗ 10 ↗ 9 → 17 ↘ 3 ↘ 14
--	--	--

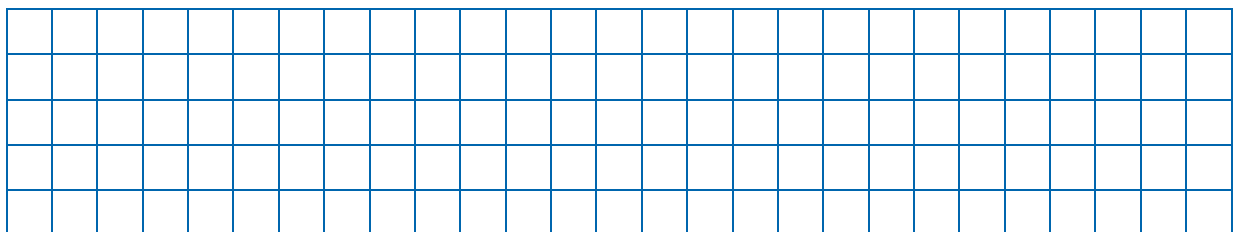
Розв'яжи задачу.

На очереті сиділо 17 синіх і червоних бабок. Червоних бабок було 5, всі інші бабки

були синіми. Скільки було синіх бабок?

Зроби перевірку свого рішення та запиши її.

На малюнку – дні тижня. Познач їх цифрами.

Назви 1-й і 6-й день тижня.

Скільки днів у тижні робочі? Обведи їх зеленим.

Скільки днів у тижні вихідні? Обведи їх червоним.

Виконай завдання.

Знайди доданок: + 7 = 17,   12 + = 14

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Знайди зменшуване: – 3 = 11,   – 4 = 16

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Знайди суму: 6 + 4 = ,   10 + 10 =

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Знайди від'ємник: 15 – = 10,   18 – = 11

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Знайди різницю: 17 – 3 = ,   20 – 5 =

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Які числа потрібно написати в клітинках, щоб вирази були правильними?

Число менше від 7.

Число більше від 17.

Число дорівнює числу 8.

Розв'яжи задачу.

На столі стояло 7 склянок
молока. За стіл сіло
4 (четверо) учнів. Скільки
ще учнів можуть сісти за
стіл, щоб усім вистачило молока?
Склади короткий запис задачі.

Короткий запис

Рішення задачі

Виконай завдання.

Накресли: криву і ламану лінії, промінь.

Накресли квадрат, у якого сторона дорівнює 2 см.

Знайди суму всіх сторін квадрата.

Накресли прямокутник, у якого сторони 2 і 3 см.

Знайди суму всіх сторін прямокутника.

Літр

Люди домовились вимірювати рідини спеціальною одиницею вимірювання. Вона називається – літр.

Скорочено записують так: л.

Наллємо у скляну банку, ємністю 1 л, воду з крана.

У банці тільки літр води,
Більше і не вмістиш ти!

1 л

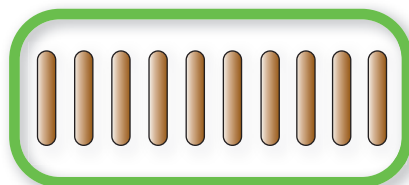
Розгляньмо ємності, у які поміщені рідини,
прочитай написи на них.

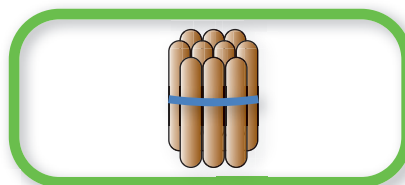

СОТНЯ

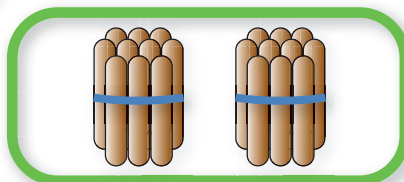
Нумерація чисел

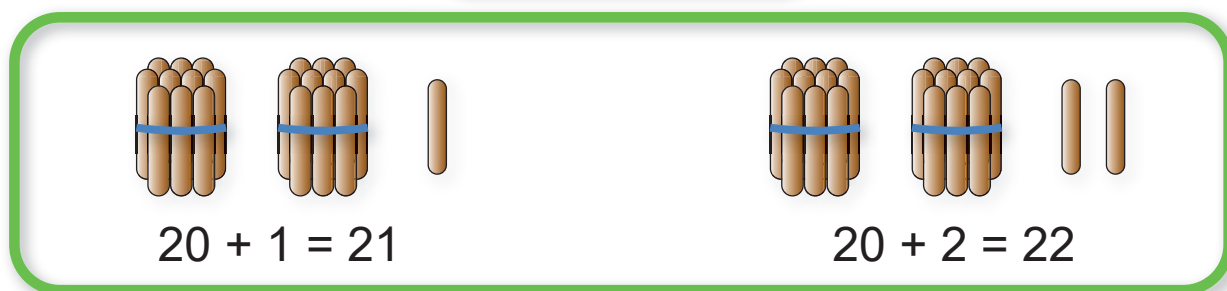
10 паличок – це
десяток.

Два десятки

20 (двадцять).

😊👍 Якщо до 2 (двох) десятків ми докладемо ще 1 паличку – то отримаємо 21 двадцять одну паличку і **число 21.**

$$20 + 1 = 21$$

Якщо до 2 (двох) десятків ми докладемо ще 2 палички – то отримаємо 22 двадцять дві палички і **число 22.**

$$20 + 2 = 22$$

Якщо до 2 (двох) десятків ми докладемо ще 3 палички – то отримаємо 23 двадцять три палички і **число 23.**

$$20 + 3 = 23$$

Якщо до 2 (двох) десятків ми докладемо ще 4 палички – то отримаємо 24 двадцять чотири палички і **число 24**.

$$20 + 4 = 24$$

Якщо до 2 (двох) десятків ми докладемо ще 5 паличок – то отримаємо 25 двадцять п'ять паличок і **число 25**.

$$20 + 5 = 25$$

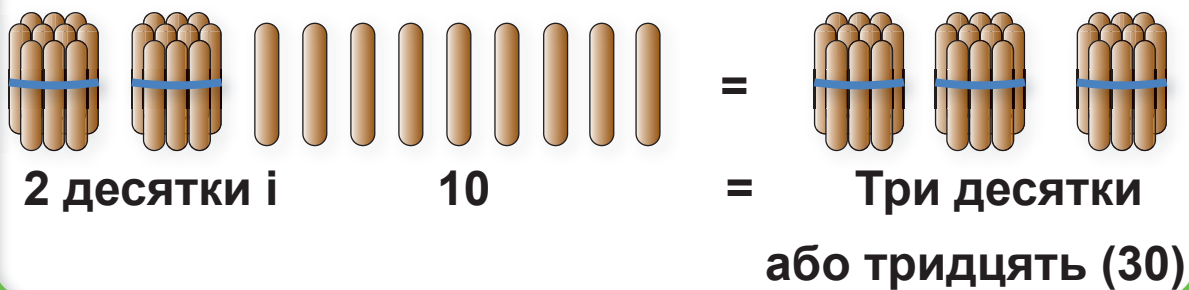
Якщо до 2 (двох) десятків ми докладемо ще 6 паличок – то отримаємо 26 двадцять шість паличок і **число 26**.

$$20 + 6 = 26$$

Таким чином, докладаючи ще по 1 паличці до попереднього числа ми отримаємо числа – 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29.

Якщо до 29 паличок додамо ще одну паличку, то дістанемо 3 (три) десятки паличок і число

30 тридцять

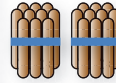

Додаючи до попереднього десятка одиниць ще один десяток одиниць ми отримуємо нове число.

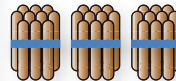
1 десяток – десять (**10**)

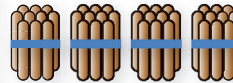
2 десятки – двадцять (**20**)

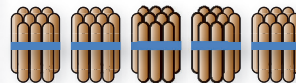
3 десятки – тридцять (**30**)

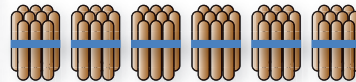
4 десятки – сорок (**40**)

5 десятків – п'ятдесят (**50**)

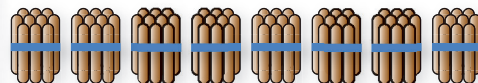
6 десятків – шістдесят (**60**)

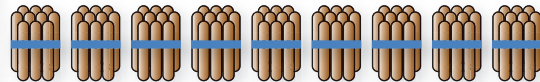
7 десятків – сімдесят (**70**)

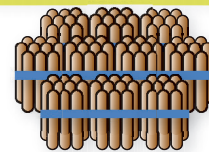
8 десятків – вісімдесят (**80**)

9 десятків – дев'яносто (**90**)

10 десятків

–

сто (1 сотня)

👉 Уважно читай і запам'ятовуй числа.

20 – двадцять

60 – шістдесят

30 – тридцять

70 – сімдесят

40 – сорок

80 – вісімдесят

50 – п'ятдесят

90 – дев'яносто

100 – сто

👉 Скільки десятків у кожній групі низок? Назви відповідне число.

👉 В одному десятку – 10 одиниць.
В одній сотні – 10 десятків.

Розряди та розрядні числа

Таблиця розрядів

СОТНІ	ДЕСЯТКИ	ОДИНИЦІ
ІІІ розряд	ІІ розряд	І розряд
		1
	1	0
1	0	0

Одна одиниця (1)

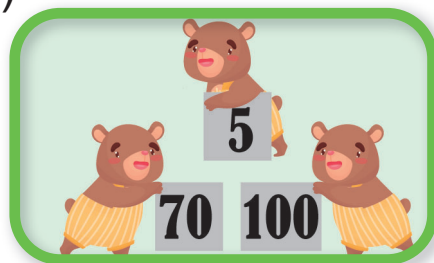
Один десяток (10)

Одна сотня (100)

I-й розряд – одноцифрові числа.

II-й розряд – двоцифрові числа.

III-й розряд – трицифрові числа.

Напиши, скільки десятків і скільки одиниць в числах: 32, 54, 68, 81, 29, 77, 93.

Наприклад: $47 = 4 \text{ дес. і } 7 \text{ од.}$

Запиши, скільки десятків у числах: 30, 80, 50, 20, 100, 70, 40.

Розглянь уважно ці вирази і голосно прочитай їх.

$1 + 1 = 2$ ..... $10 + 10 = 20$

$2 + 1 = 3$ ..... $20 + 10 = 30$

$3 + 1 = 4$ ..... $30 + 10 = 40$

$4 + 1 = 5$ ..... $40 + 10 = 50$

$5 + 1 = 6$ ..... $50 + 10 = 60$

$6 + 1 = 7$ ..... $70 + 10 = 80$

$8 + 1 = 9$ ..... $80 + 10 = 90$

$9 + 1 = 10$ ..... $90 + 10 = 100$

Прочитай числа 5 (п'ятого) і 7 (сьомого) десятка.

Розкажи, як вони утворилися?

Дай відповіді на запитання.

Таблиця чисел першої сотні									
1	11	21	31	41	51	61	71	81	91
2	12	22	32	42	52	62	72	82	92
3	13	23	33	43	53	63	73	83	93
4	14	24	34	44	54	64	74	84	94
5	15	25	35	45	55	65	75	85	95
6	16	26	36	46	56	66	76	86	96
7	17	27	37	47	57	67	77	87	97
8	18	28	38	48	58	68	78	88	98
9	19	29	39	49	59	69	79	89	99
10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
	2-й	3-й	4-й	5-й	6-й	7-й	8-й	9-й	10-й
десяток									

Скільки одиниць в одному десятку?

Скільки десятків в одній сотні?

Скільки одиниць в одній сотні?

Виконай завдання.

Накресли розрядну таблицю запиши в неї числа:

37, 81, 54, 72, 60, 28, 100, 49.

Виконай завдання.

Запиши, скільки сотень, десятків, одиниць у числах: 19, 34, 92, 75, 43, 50, 28, 100.

Наприклад: $28 = 2 \text{ дес. і } 8 \text{ од.}$

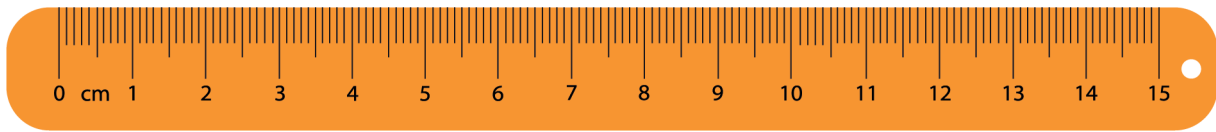

Дай відповіді на запитання, виконай завдання.

Накресли трикутник, прямокутник, коло.

Скажи, чим відрізняється круг від многокутника?

Одиниці довжини: дециметр, метр

10 см

1 см

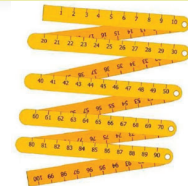
Довжина першого відрізка 10 см.

Довжина другого відрізка 1 см.

🤗👍 **10 см (сантиметрів) = 1 дм (дециметр)**

Довжину, ширину, висоту і товщину предметів
вимірюємо:

сантиметрами, дециметрами, метрами.

🤗👍 Після чисел – сантиметри, дециметри і метри
позначаються скорочено – **см, дм, м.**

Наприклад: 1 см, 10 дм, 1 м.

🤗👍 **1 м (метр) = 10 дм (дециметрам)
або 100 см (сантиметрам)**

Дай відповіді на запитання, виконай завдання.

Подумай, чим ти будеш вимірювати довжину дошки в класі? Запиши довжину дошки.

Довжина дошки

Чим ти будеш вимірювати довжину і ширину зошита? Запиши виміри.

Довжина зошита Ширина зошита

Вимірй висоту парти. Запиши виміри в зошиті.

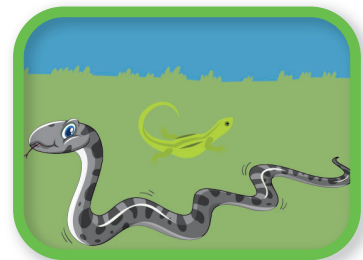
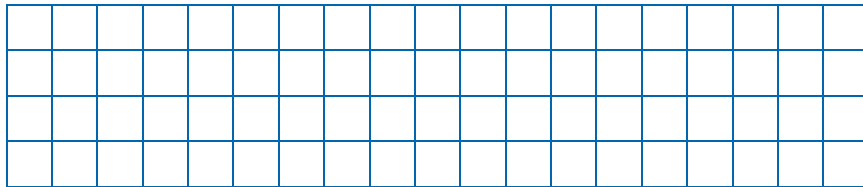
Висота парти

Розв'яжи задачу.

У зоопарку виміряли довжину вужа і ящірки.

Довжина вужа – 37 см, а довжина ящірки на 10 см менша. Яка довжина ящірки?

Дай відповіді на запитання та запиши їх.

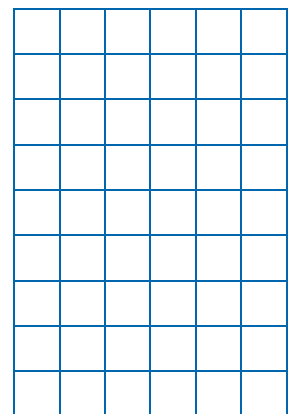
Скільки сантиметрів у 1-му дециметрі?

Скільки дециметрів у 1-му метрі?

Скільки сантиметрів у 1-му метрі?

Скільком сантиметрам дорівнює 2 дм?

Скільком дециметрам дорівнює 2 м?

Додавання двоцифрових чисел без переходу через розряд

Розглянь таблиці додавання та вирази,
які складено за таблицями.

	Десятки	Одиниці
Додати	3 4	5 0
Дорівнює	7	5

$$35 + 40 = 75$$

	Десятки	Одиниці
Додати	0 5	4 0
Дорівнює	5	4

$$4 + 50 = 54$$

	Десятки	Одиниці
Додати	2 1	3 5
Дорівнює	3	8

$$23 + 15 = 38$$

Розв'яжи задачу.

Мар'янка купила у магазині морозиво за 32 грн. і
цукерки за 67 грн. Скільки всього гривень
заплатила Мар'янка за морозиво і цукерки разом?

Запиши та обчисли вирази.

$40 + 20$

$32 + 5$

$31 + 25$

$13 + 21$

$10 + 70$

$45 + 3$

$43 + 12$

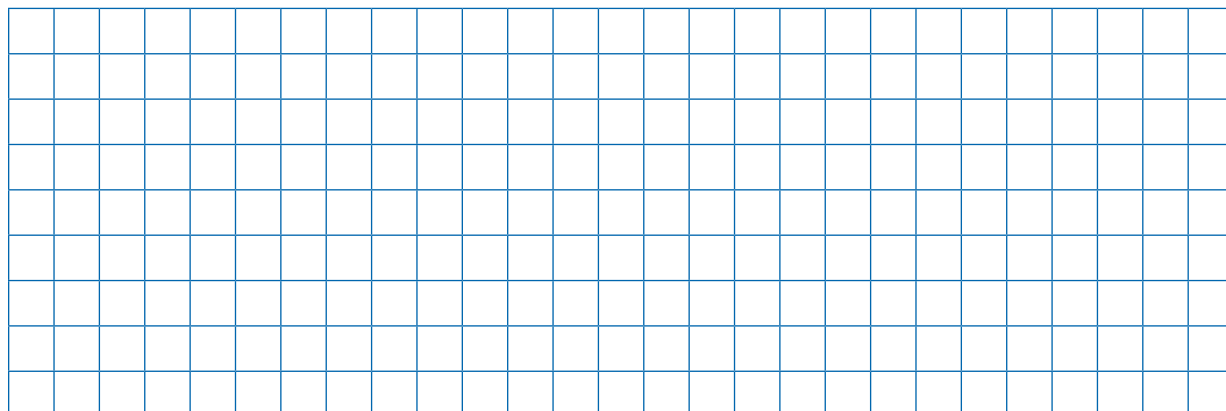
$32 + 17$

$60 + 30$

$55 + 4$

$27 + 51$

$74 + 23$

Виконай завдання.

Вимірй і запиши довжину стола у класі, вдома.

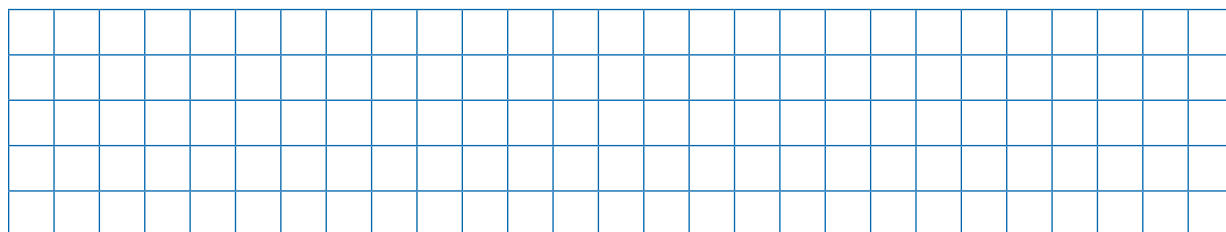
Вимірй і запиши ширину стола у класі, вдома.

Вимірй і запиши висоту стола у класі, вдома.

Вимірй і запиши висоту стільця у класі.

Вимірй і запиши висоту і ширину шафи вдома.

Наприклад: Висота стола вдома = 87 см.

Великі предмети потрібно вимірювати – метрами.

Наприклад: Довжина кімнати – 6 м.

Лічи десятками від 10 до 100.

Віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд

Розглянь таблиці віднімання та вирази,
які складено за таблицями.

	Десятки	Одиниці
Відняти	7	5
	4	0
Дорівнює	3	5

$$75 - 40 = 35$$

	Десятки	Одиниці
Відняти	3	7
	0	3
Дорівнює	3	4

$$37 - 3 = 34$$

	Десятки	Одиниці
Відняти	8	6
	3	5
Дорівнює	5	1

$$86 - 35 = 51$$

Розглянь обчислення виразів.

$$\begin{array}{r} 25 - 20 = 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 - 4 = 43 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 56 - 24 = 32 \\ \hline \end{array}$$

$$20 - 20 = 0$$

$$7 - 4 = 3$$

$$50 - 20 = 30$$

$$0 + 5 = 5$$

$$40 + 3 = 43$$

$$6 - 4 = 2$$

$$30 + 2 = 32$$

Дай відповіді на запитання.

Як називаються розряди у розрядній таблиці?

Які числа відносяться до першого, другого, третього розрядів?

Обчисли вирази та запиши, як ти це зробив.

$37 - 10$

$68 - 5$

$56 - 11$

Розв'яжи задачу.

Висота куща 50 см, а висота

молодого деревця

1 м. На скільки сантиметрів

молоде деревце вище від куща?

Запиши, скільком сантиметрам дорівнює 1 м.

Обчисли вирази. Накресли розрядні таблиці

і запиши в них обчислення виразів.

$37 + 22 = 59$

$78 - 52 =$

$23 + 45 =$

37 + 22 = 59		
3	7	
2	2	
5	9	= 59

Обчисли вирази.

$90 + 10 =$	<input type="text"/>	$70 + 30 =$	<input type="text"/>	$50 + 50 =$	<input type="text"/>
$100 - 10 =$	<input type="text"/>	$100 - 30 =$	<input type="text"/>	$100 - 50 =$	<input type="text"/>
$100 - 90 =$	<input type="text"/>	$100 - 70 =$	<input type="text"/>		
$80 + 20 =$	<input type="text"/>	$60 + 40 =$	<input type="text"/>	$40 + 60 =$	<input type="text"/>
$100 - 20 =$	<input type="text"/>	$100 - 40 =$	<input type="text"/>	$100 - 60 =$	<input type="text"/>
$100 - 80 =$	<input type="text"/>	$100 - 60 =$	<input type="text"/>	$100 - 40 =$	<input type="text"/>

Дай відповіді на запитання, говори голосно допомагай собі дактилем.

Скільки одиниць в числах: 31, 45, 14, 81, 77.

В числі тридцять один – одна одиниця.

Скільки десятків в п'ятдесяти одиницях?

У п'ятдесяти одиницях десятків.

Скільки десятків в сорока одиницях?

У сорока одиницях десятки.

Які числа відносяться до першого розряду?

До першого розряду відносяться

Які числа відносяться до другого розряду?

До другого розряду відносяться

Які числа відносяться до третього розряду?

До третього розряду відносяться

Дай відповіді на запитання.

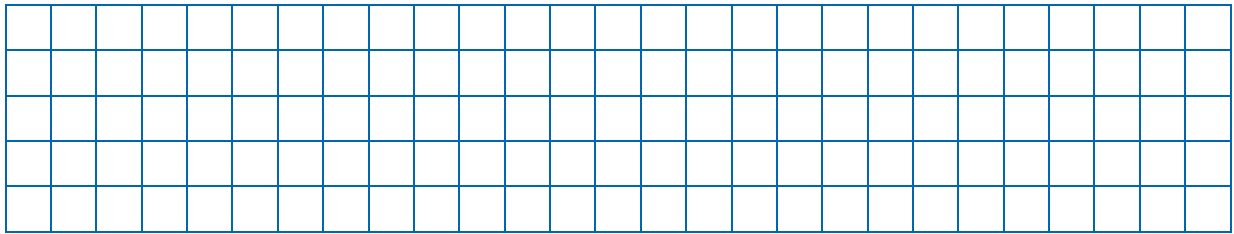
Який зараз місяць року? Зараз місяць

Скільки місяців має рік? У році місяців.

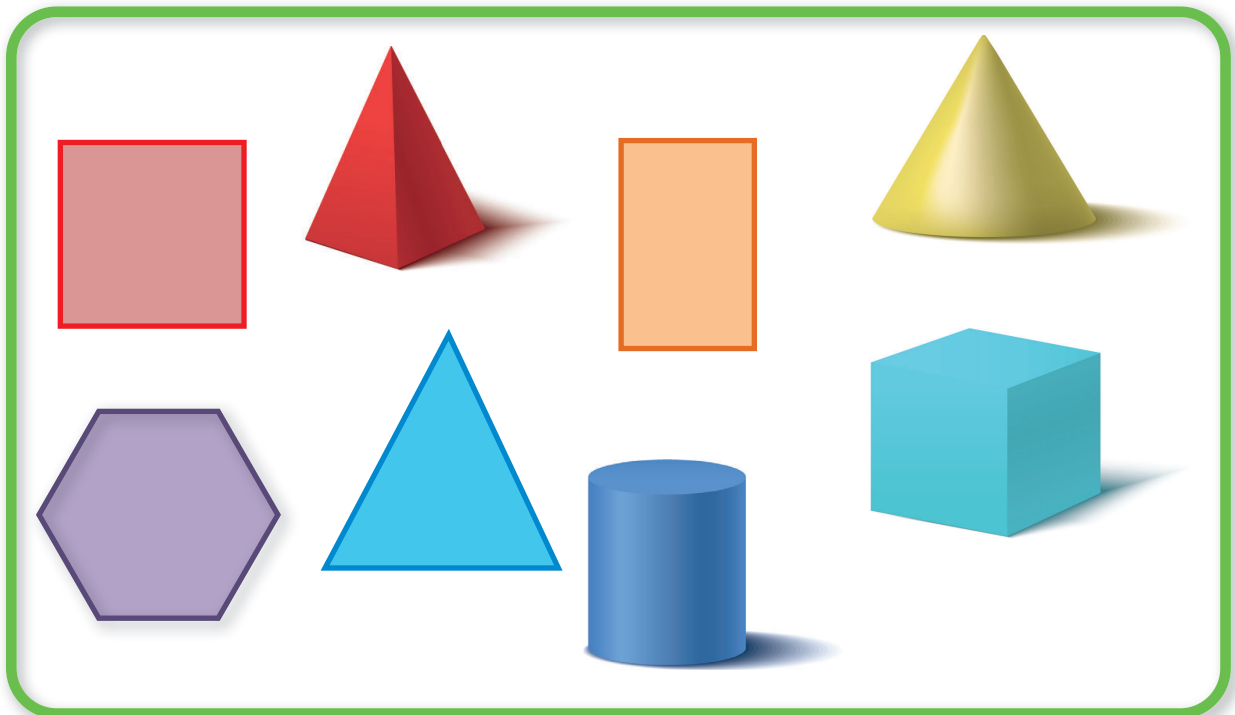

Розв'яжи задачу.

У першому вагоні електрички їхало 37 пасажирів,
а у другому – на 12 пасажирів більше. Скільки
пасажирів їхало у другому вагоні?

З'єднай схожі геометричні фігури плоскі з
об'ємними.

Порівняй числа і постав знаки: $>$, $<$, $=$.

$94 \square 49$

$99 \square 100$

$100 \square 100$

$70 \square 70$

$32 \square 12$

$73 \square 81$

Обчисли вирази.

$20 + 20 = \square$

$30 - 30 = \square$

$20 + 50 = \square$

$70 - 20 = \square$

$40 + 20 = \square$

$90 - 40 = \square$

$10 + 20 = \square$

$50 - 20 = \square$

$60 + 10 = \square$

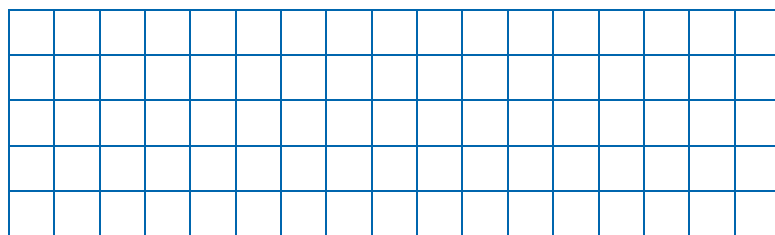

Розв'яжи задачу і дай відповіді на запитання.

Мишко з татом впіймали 23 карасі, а Захарко з дідом Миколою впіймали 36 плотвичок.

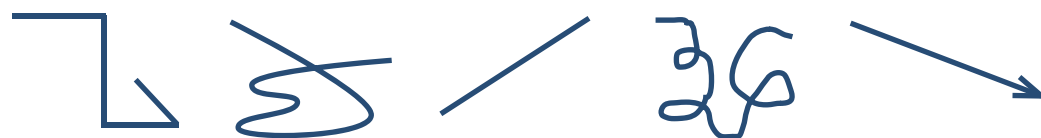
На скільки більше впіймали плотвичок ніж карасів?

На скільки менше впіймали карасів ніж плотвичок?

Дай відповіді на запитання.

Як називаються ці лінії?

Скільки клітинок в зошиті дорівнює 1 см?

Одиниця маси – кілограм

😊👍 Усі тіла мають свою вагу, яку називають масою тіла.

Масу тіла дізнаються зважуванням.

😊👍 Однією з одиниць зважування маси тіла є кілограм.

Зважують кілограми на терезах.

Терези бувають різними для різної ваги.

Зважують на терезах гирями.

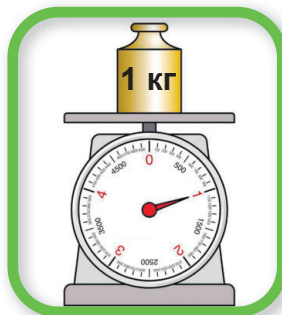

Терези

Гирі

На терезах вагу може показувати стрілка.

Предмети можуть бути легкі й важкі.

Камінь важчий за пір'їну.

Після цифри кілограми позначають скороченням **1 кг**

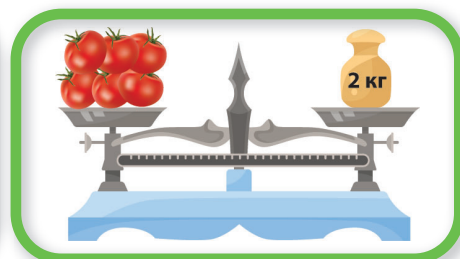
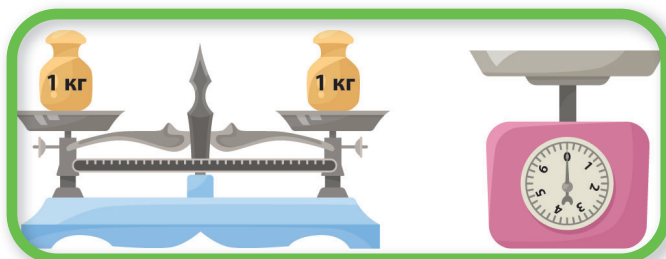
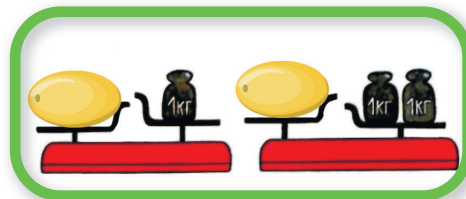
Розглянь малюнок і дай відповіді на запитання.

Яка маса меншої дині?

Яка маса більшої дині?

Що лежить на лівій шальці терезів?

Що стоїть на правій шальці терезів?

Терези **врівноважені**.

Розв'яжи задачі.

1) До магазину привезли 25 кг буряків і 50 кг картоплі. Скільки всього овочів привезли до магазину?

2) Вівця важить 25 кг, а півень на 20 кг легший від вівці.

Скільки кілограмів важить півень?

3) Вартість 1 кг моркви 40 грн. Скільки потрібно заплатити за 2 кг моркви?

Постав знаки: $>$, $<$, $=$.

73 78, 38 29, 56 56,

29 92, 100 10

Розв'яжи вирази.

20 + 10 =

40 - 20 =

80 + 10 =

40 - 30 =

17 + 3 =

16 - 4 =

Розв'яжи задачу усно.
 Зайчик відбіг від нірки на 15 м, а потім побіг праворуч ще 20 м.
 На якій відстані від нірки опинився зайчик?

Обчисли вирази.

$72 + 25 = \square$

$87 - 43 = \square$

$50 + 50 = \square$

$27 - 27 = \square$

$75 - 25 = \square$

$35 - 12 = \square$

$34 + 41 = \square$

$96 - 56 = \square$

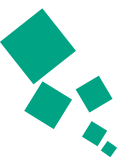
$28 + 40 = \square$

Виконай завдання і дай відповіді на запитання.
 Запиши числа: 87, 45, 98, 100 у розрядну таблицю.

Сотні	Десятки	Одиниці
III розряд	II розряд	I розряд
	8	7

Скажи, скільки одиниць, скільки десятків і скільки сотень у цих числах?

Додавання і віднімання чисел групами

😊👍 Уважно розглянь обчислення виразів.

$$\underline{42 + 21 + 35 = 98}$$

$$\underline{84 - 52 + 33 = 65}$$

$$42 + 21 = 63$$

$$84 - 52 = 32$$

$$63 + 35 = 98$$

$$32 + 33 = 65$$

😊👉 Обчисли вирази.

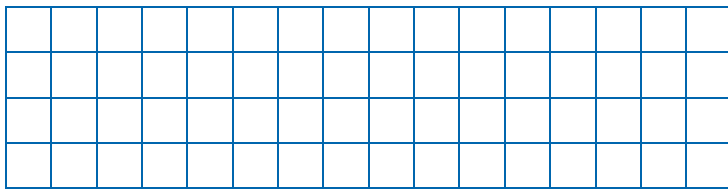
$$35 - 10 + 15 = \square \quad 32 + 15 - 20 = \square \quad 80 - 30 - 20 = \square$$

$$10 + 20 + 35 = \square \quad 70 - 30 - 10 = \square \quad 17 + 13 + 18 = \square$$

$$73 - 23 + 40 = \square \quad 90 - 40 + 5 = \square \quad 50 + 30 + 20 = \square$$

😊👉 Розв'яжи задачу.

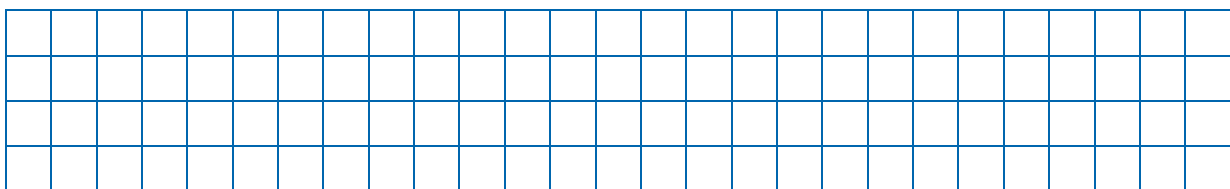
Діти посадили біля школи 7 ялинок, 3 берези і 5 кленів. Скільки всього дерев посадили діти?

😊👉 Виконай завдання.

Накресли прямокутник, одна сторона якого дорівнює 5 см, інша – дорівнює 1 см.

Чому буде дорівнювати сума сторін прямокутника?

Склади і розв'яжи задачі за малюнками.

2 кг

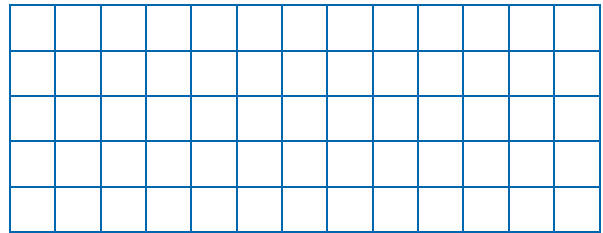
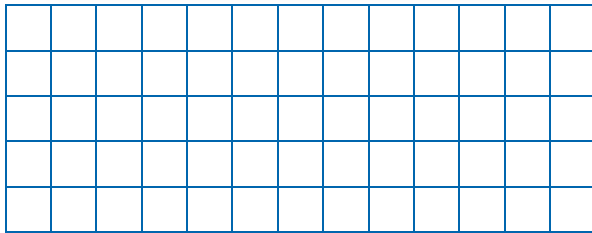
5 кг

1 кг =
80 грн.

1 кг =
100 грн.

Обчисли вирази.

$31 + 12 - 10 = \square$

$74 - 22 + 15 = \square$

$27 + 13 - 20 = \square$

$45 - 25 + 33 = \square$

$68 - 13 - 25 = \square$

$83 - 40 + 34 = \square$

$29 + 11 + 40 = \square$

$97 - 56 + 17 = \square$

$39 + 31 - 50 = \square$

Виконай завдання.

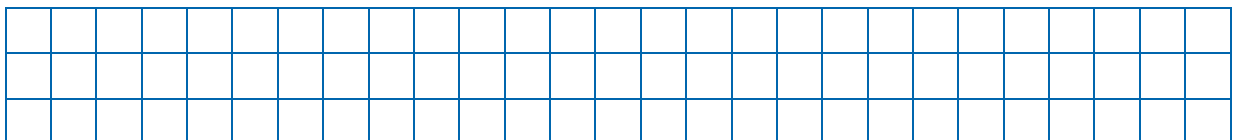
Накресли відрізки довжиною: 3 см, 10 см, 6 см.

Скажи, який відрізок довший перший чи третій?

Який відрізок найдовший? *Найдовший* відрізок.

Який відрізок найкоротший? *Найкоротший* відрізок.

Яка довжина всіх накреслених відрізків разом?

Одиниці часу: година, хвилина, доба

Настінний годинник

Наручні годинники

Будильники

Дай відповіді на запитання.

Де ти бачив(ла) настінний годинник?

Для чого існують наручні годинники?

Чи є у тебе вдома будильник?

Для чого існують будильники?

Це циферблат

На циферблаті цифрами вказано **години**.

Між годинами рисочками вказано **хвилини**.

Відстань від однієї цифри до іншої

= (дорівнює) **5 хвилинам**.

Дай відповіді на запитання.

Що вказують цифри на циферблаті?

Що вказують поділи між цифрами?

Чому дорівнює відстань на циферблаті від однієї

цифри до іншої?

Мала годинникова стрілка.

Велика годинникова стрілка.

Мала годинникова стрілка показує на кількість годин. Її називають **годинною стрілкою**.

Велика годинникова стрілка показує на кількість хвилин її називають **хвилинною стрілкою**.

Хвилинна стрілка довша за годинну стрілку.

За 1 годину велика хвилинна стрілка робить один оберт на циферблаті.

1 година = 60 хвилин.

За добу маленька годинна стрілка робить два оберти на циферблаті ($12 \text{ г} + 12 \text{ г} = 24 \text{ г}$).

В добі 24 години.

Дай відповіді на запитання.

Яку годинникову стрілку називають хвилинною?

За який час хвилинна стрілка робить 1 оберт на циферблаті?

Скільки обертів на циферблаті робить годинна стрілка за добу?

Скільки годин має доба?

Скільки хвилин у одній годині?

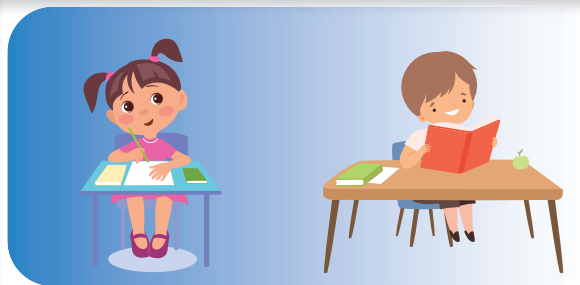
😊👍 Після цифри години позначають скороченням **1 год.**, хвилини – **1 хв.**

Доба

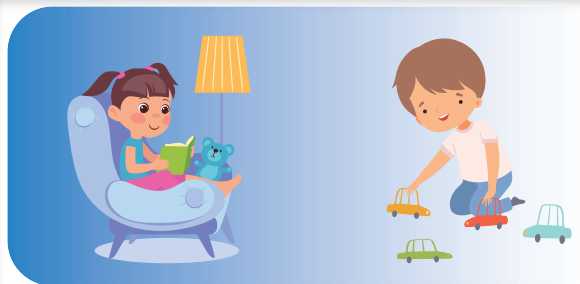
Ранок

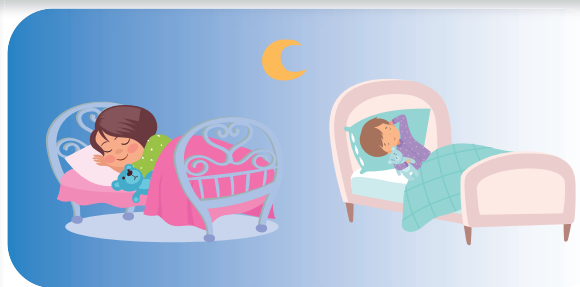
День

Вечір

Ніч

Роздивись малюнки і розкажи:

Що діти роблять вранці, вдень, увечері, вночі?

Розкажи, що ти робиш вранці, вдень?

Роздивись годинники і дай відповіді на запитання та покажи:

Який годинник показує ранкові години?

Який годинник показує денні години?

Який годинник показує вечірні години?

О котрій годині ти встаєш ранком?

О котрій годині ти лягаєш спати увечері?

Розв'яжи задачу.

Вранці Миколка іде до школи 15 хв., а Оленка – на 10 хв. довше. Скільки хвилин іде до школи Оленка?

Виконай завдання.

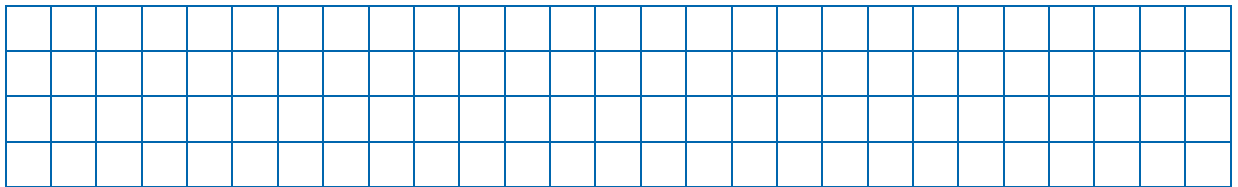
Вистав на годиннику стрілки так, щоб він показував: 7 год., 12 год., 5 год., 9 год.

Розв'яжи задачу.

Тітка Таня і дядько Сашко поїхали додому. Тітка Таня їхала швидкісним поїздом 2 год., а дядько Сашко їхав додому автобусом 5 год. На скільки годин довше їхав додому дядько Сашко?

Виконай завдання і дай відповіді на запитання.

Покажи годинникову стрілку на годиннику.

Покажи хвилину стрілку.

Покажи циферблат.

За скільки хвилин проходить велика стрілка на циферблаті від однієї цифри до іншої?

Від однієї цифри до іншої велика (хвилинна)

стрілка проходить за хв.

Скільки годин має доба?

Доба має .

Скільки обертів на циферблаті робить маленька (годинна) стрілка за добу?

За добу маленька (годинна) стрілка робить обертів.

Розв'яжи задачу усно.

Тетянка з Вітою гралися ляльками 2 год. Скільки часу гралася кожна дівчинка?

Обчисли вирази.

$17 + 23 = \square$

$56 - 34 = \square$

$31 + 48 = \square$

$79 - 42 = \square$

$14 + 43 = \square$

$57 - 25 = \square$

$30 + 30 = \square$

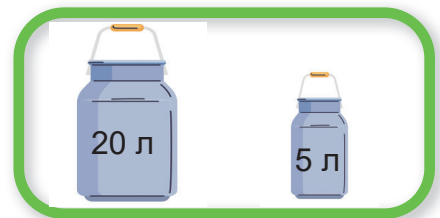
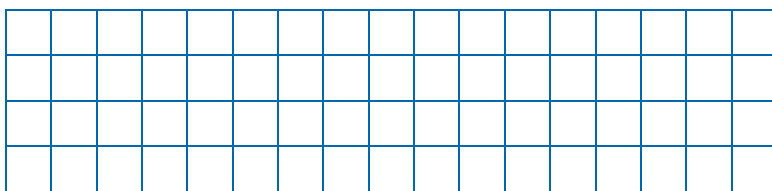
$70 - 50 = \square$

$40 + 35 = \square$

Розв'яжи задачу.

У великому бідоні 20 л молока, а у малому бідоні 5 л молока. На скільки літрів молока більше у великому бідоні ніж у малому бідоні?

Дай відповіді на запитання.

Скільки дециметрів у 1 м?

$1 \text{ м} = \square \text{ дм.}$

Скільки сантиметрів у 1 дм?

$1 \text{ дм} = \square \text{ см.}$

Знаходження невідомих доданків

🤗👍 Невідоме число можна позначити буквою x (ікс).

$$23 + x = 27$$

$$27 - 23 = 4$$

$$x = 4$$

$$23 + 4 = 27$$

$$x + 8 = 30$$

$$30 - 8 = 22$$

$$x = 22$$

$$22 + 8 = 30$$

🤗👍 Щоб знайти невідомий доданок потрібно від суми відняти відомий доданок і отримаємо невідоме число.

🤗👉 Знайди невідомий доданок.

$$14 + x = 28$$

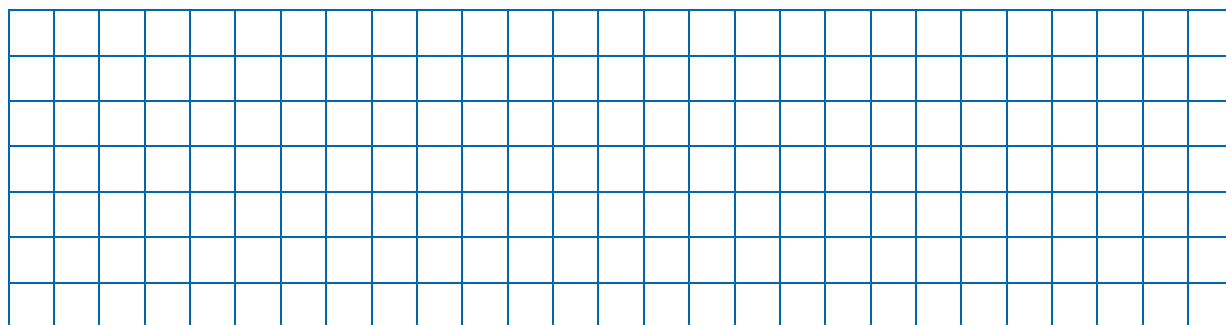
$$x + 24 = 37$$

$$45 + x = 80$$

$$24 + x = 44$$

$$x + 10 = 25$$

$$71 + x = 78$$

🤗👉 Дай відповіді на запитання.

Скільки монет?

Скільки грошей?

Запиши числа у вигляді розрядних доданків.

Наприклад: $25 = 20 + 5$

$28 = \square + \square$

$73 = \square + \square$

$52 = \square + \square$

$54 = \square + \square$

$38 = \square + \square$

$87 = \square + \square$

$62 = \square + \square$

$93 = \square + \square$

$15 = \square + \square$

З'єднай звірят з будиночками, в яких їм буде зручно жити.

Розв'яжи задачу усно.

На сонечку грілося 10 горобців.

До них підкрався кіт. Всі горобці

злетіли. Скільки горобців залишилося на землі?

Знайди невідомий доданок.

$32 + x = 40$

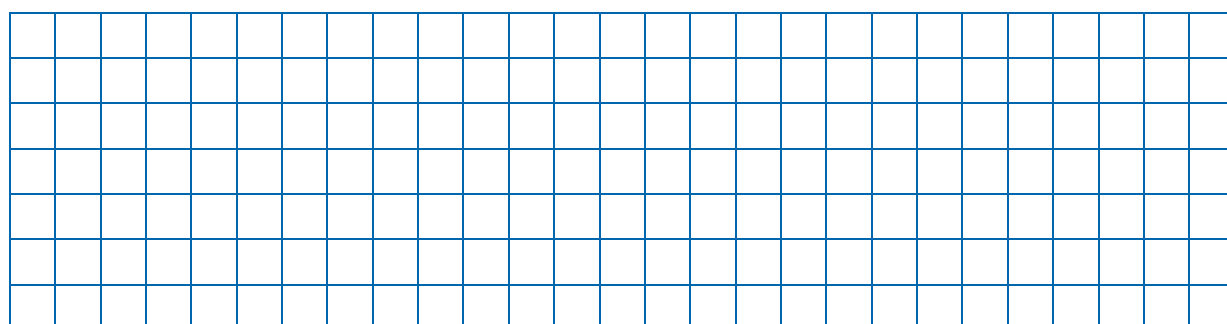
$x + 45 = 50$

$33 + x = 40$

$54 + x = 77$

$x + 26 = 48$

$18 + x = 58$

Знаходження невідомого зменшуваного

$$x - 30 = 40$$

$$30 + 40 = 70$$

$$x = 70$$

$$70 - 30 = 40$$

$$x - 5 = 50$$

$$50 + 5 = 55$$

$$x = 55$$

$$55 - 5 = 50$$

Щоб знайти невідоме зменшуване потрібно до різниці додати від'ємник і отримаємо невідоме число.

Знайди невідоме зменшуване.

$$x - 25 = 50$$

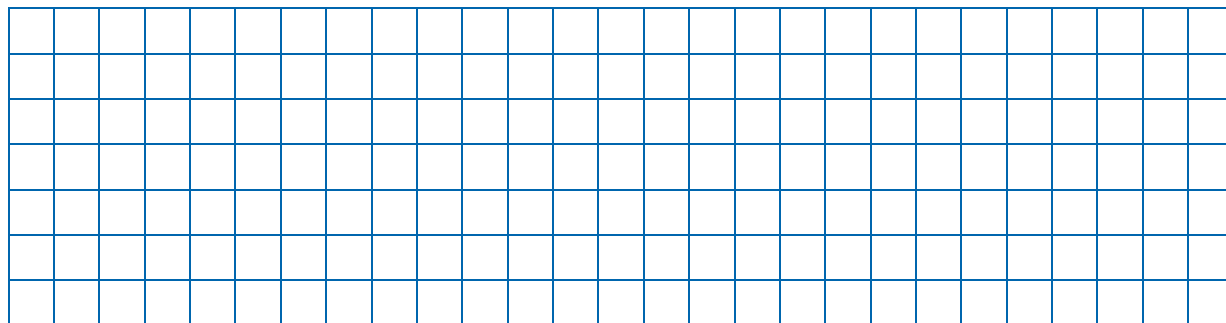
$$x - 13 = 27$$

$$x - 43 = 83$$

$$x - 16 = 46$$

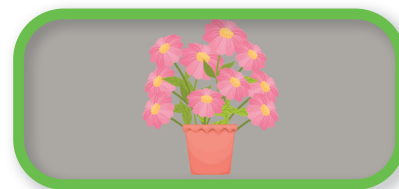
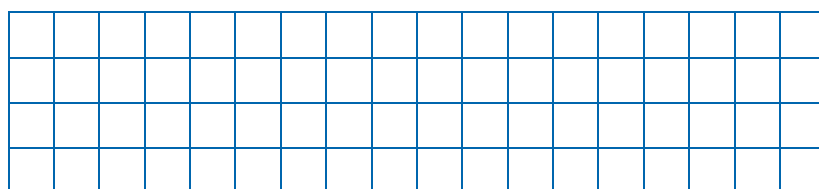
$$x - 64 = 30$$

$$x - 10 = 40$$

Розв'яжи задачу.

Вранці на вазоні було 6 квіток, а вдень розквітло ще 4 квітки. Скільки стало квіток на цьому вазоні?

Знаходження невідомого від'ємника

$$\underline{18 - x = 10}$$

$$18 - 10 = 8$$

$$x = 8$$

$$18 - 8 = 10$$

$$\underline{53 - x = 23}$$

$$53 - 23 = 30$$

$$x = 30$$

$$53 - 30 = 23$$

Щоб знайти невідомий від'ємник потрібно від зменшуваного відняти різницю і отримаємо невідоме число.

Знайди невідомий від'ємник.

$55 - x = 40$

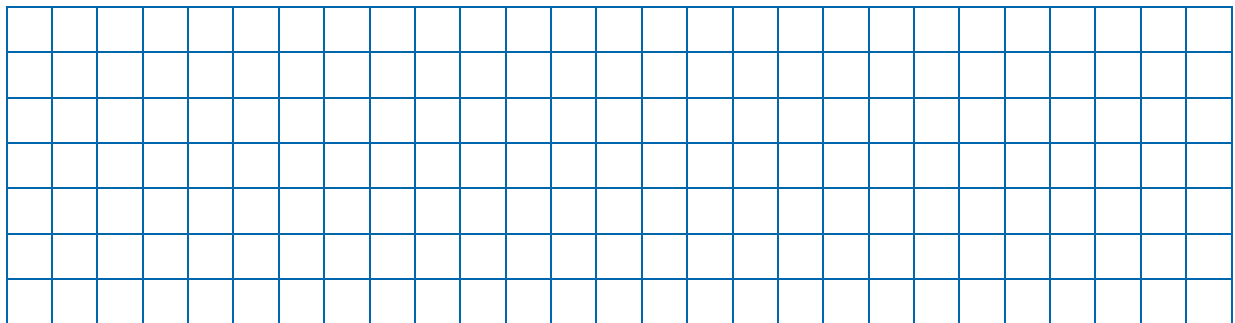
$78 - x = 35$

$100 - x = 50$

$42 - x = 12$

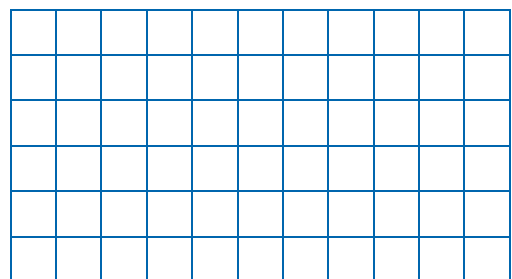
$54 - x = 30$

$100 - x = 20$

Розв'яжи задачу.

У Валери і Сергійка було 18 цукерок. 7 цукерок вони віддали Наталці. Скільки цукерок залишилось у хлопчиків?

Запиши потрібне число в таблицю.

Сотні	Десятки	Одиниці	Число
	2	7	
	6	0	
	9	8	
1	0	0	
	5	6	
	3	8	

Порівняй ціни. Дай відповіді на запитання

(говори допомагаючи собі дактилем):

Скільки коштує квас? *Квас коштує ...*

Скільки коштує молоко? *Молоко коштує ...*

Скільки коштує сік? *Сік коштує ...*

Скільки коштує вода? *Вода коштує ...*

Скажи, що коштує дорожче, а що коштує дешевше?

Сік дорожче за квас. Молоко дорожче за воду.

На скільки дорожче?

Квас дорожче за воду на   грн.

Сік дорожче від квасу на   грн.

На скільки дешевше?

Молоко дешевше від соку на   грн.

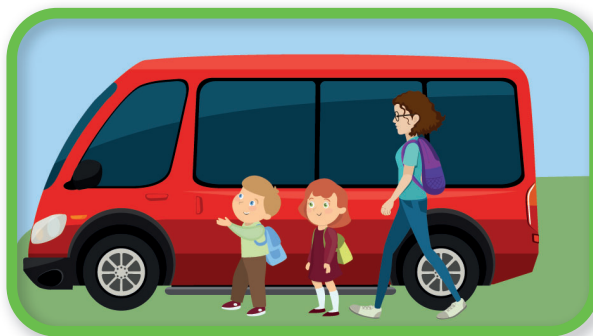
Вода дешевше від молока на   грн.

Розв'яжи задачу.

В автобусі їхало 23
людини, на зупинці в
автобус сіла ще жінка з
двома дітьми.

Скільки всього людей їде в автобусі?

Знайди невідомий доданок.

$$30 + x = 37$$

$$x + 40 = 80$$

$$45 + x = 60$$

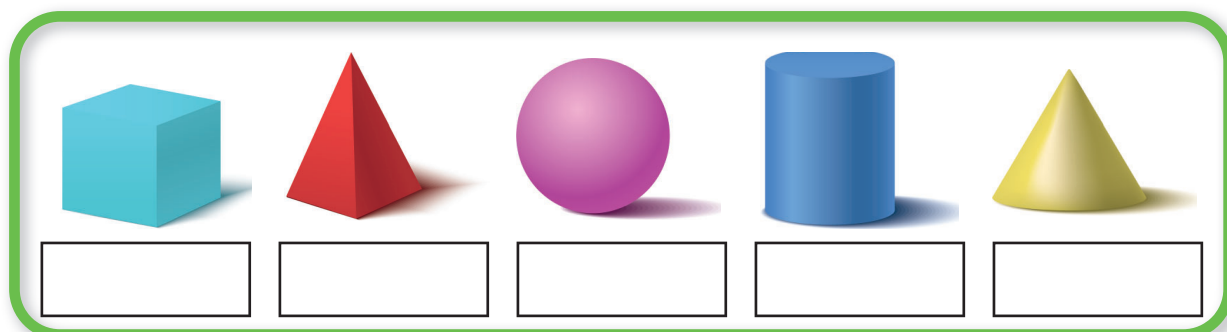
$$15 + x = 25$$

$$x + 25 = 50$$

$$38 + x = 50$$

Підпиши назви об'ємних геометричних фігур.

Розв'яжи задачу.

У швейній майстерні було 34 м тканини. З 14 м тканини пошили дитячі сукні, а з решти — сукні для дорослих. Скільки метрів тканини пішло на сукні для дорослих?

Знайди невідоме зменшуване.

$$x - 20 = 30$$

$$x - 8 = 20$$

$$x - 12 = 46$$

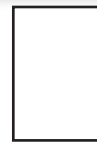
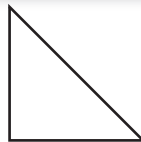
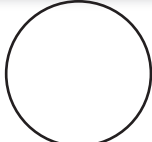
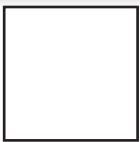
$$x - 15 = 25$$

$$x - 5 = 65$$

$$x - 26 = 63$$

Запиши назви геометричних фігур.

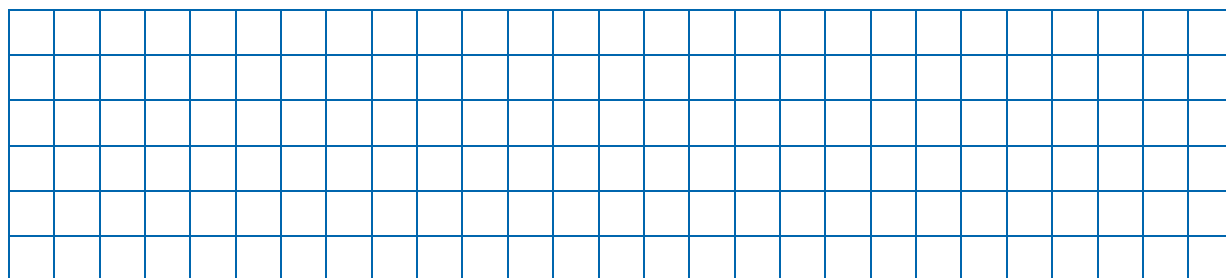

Розв'яжи задачу та виконай завдання.

На дереві жили пташки. Дятел жив у дуплі, 2 (двоє) шпаків жили у шпаківні, а 2 (дві) ворони жили на гілці і у них було 3 (трьох) пташенят. Скільки всіх пташок жило на дереві?

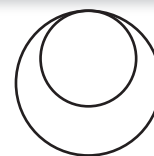
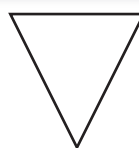
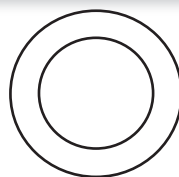
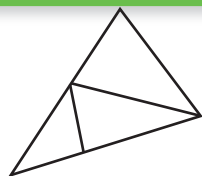
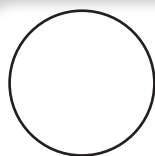

Зроби короткий запис задачі.

Склади вираз з багатьма членами додавання.

Полічи, скільки всього накреслено трикутників, скільки кругів?

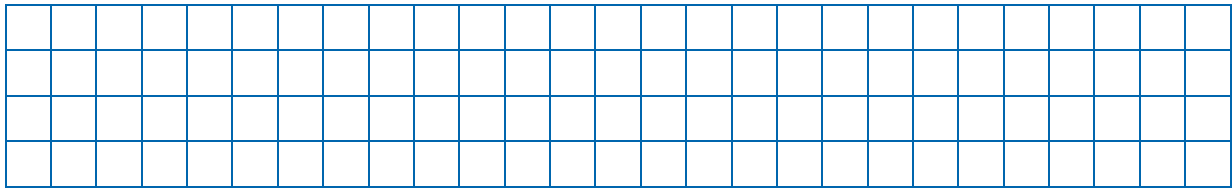
Розв'яжи задачу.

На городі у Оленки виросло 5 соняшників, а на городі у Олексія – на 3 соняшники більше. Скільки соняшників виросло на городі у Олексія?

Схема задачі.

У Оленки – 5 соняшників   ←
 У Олексія – на 3 більше   ? Скільки

Знайди невідоме число.

$73 + x = 77$

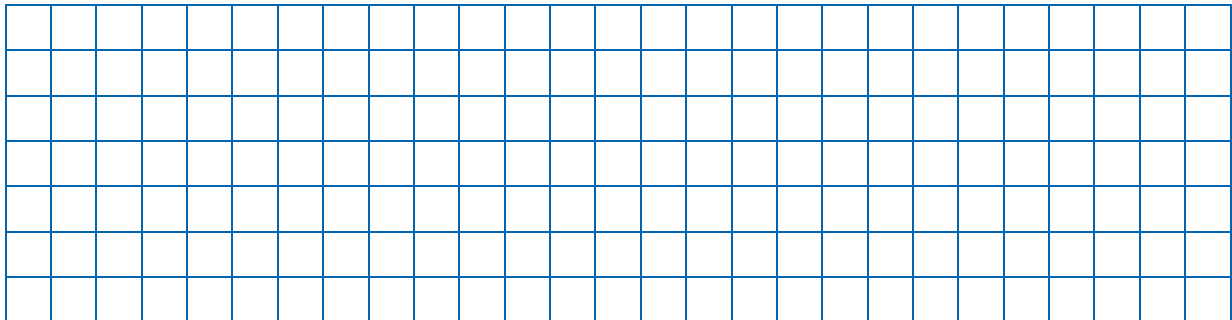
$x + 32 = 39$

$78 + x = 90$

$x - 10 = 43$

$x - 3 = 45$

$x - 34 = 21$

Дай відповіді на запитання.

Скільки сантиметрів у 3 дм? У трьох дц см.

Скільки хвилин в 1 год? В одній годині хв.

Скільки годин в 1 добі? В одній добі год.

Розв'яжи задачу.

Батьки Степана і Богдана робили ремонт. Батьки Степана для своєї квартири купили 4 (четверо) дверей, а батьки Богдана, для свого будинку, купили на 6 дверей більше. Скільки дверей купили батьки Богдана?

Розв'яжи задачу.

У господарки було два мішечки квасолі.
В одному мішечку було 3 кг білої квасолі,
а в другому мішечку – 5 кг кольорової квасолі.
Скільки всього квасолі було у господарки?

Виріши ці задачі усно.

- Дві ящірки пробігли по одній стежці 15 м. Скільки метрів пробігла кожна ящірка?
- По дорозі їхало 3 легкові машини. В одній машині закінчилося пальноє і вона зупинилась. Скільки легкових машин поїхало далі?

Зміст

Другий десяток.....	3
Усна і письмова нумерація чисел.....	3
Склад чисел від 11 до 20.....	8
Грошові знаки – гривня.....	15
Додавання і віднімання чисел групами.....	18
Додавання чисел частинами.....	19
Віднімання чисел частинами.....	20
Зв'язок між діями.....	24
додавання і віднімання.....	24
Літр.....	32
Сотня.....	34
Нумерація чисел.....	34
Розряди та розрядні числа.....	39
Таблиця розрядів.....	39
Одиниці довжини: дециметр, метр.....	42
Додавання двоцифрових чисел без переходу через розряд.....	44
Віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд.....	46
Одиниця маси – кілограм.....	53
Додавання і віднімання чисел групами.....	58
Одиниці часу: година, хвилина, доба.....	61
Доба.....	63
Знаходження невідомих доданків.....	67
Знаходження невідомого зменшуваного.....	69
Знаходження невідомого від'ємника.....	71

Навчальне видання

Віра ЛИТВИНОВА

МАТЕМАТИКА

Навчальний посібник для осіб
з особливими освітніми потребами (Н91)
1 клас (у 3-х частинах)
Частина 3

Схвалено для використання в освітньому процесі

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено
Навчальний посібник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

Відповідальний редактор О. Литвин
Редактор О. Горлачова
Макет обкладинки О. Пономаренко
Комп'ютерна верстка М. Биковська

Формат **84x108/16**. Папір офсетний. Гарнітура Arial
Друк офсетний. Ум. друк.арк. 8,40 Обл.-вид.арк. 6,76
Наклад 771 прим.
Зам.№ 24-07-3105

В оформленні навчального посібника використано деякі світлини
з вільних джерел мережі «Інтернет» та матеріали фотобанку Shutterstock
Бренди та ресурси зображуються лише з освітньою метою
та не є закликом до їх купівлі/відвідування

ТОВ «ВИДАВНИЦТВО АТЛАНТ»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 7928 ВІД 08.09.2023
Адреса редакції: 02095, м.Київ, вул. Княжий затон, 9а, офс369
E-mail: atlant_publishing@ukr.net

Віддруковано у ТОВ «ПЕТ», вул. Максиміліанівська, 17, м Харків, 61024
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 6847 від 19.07.2019р.

